

Chuyên đề 15:
GIỮ GÌN AN NINH, TRẬT TỰ
VÀ CUỘC SỐNG BÌNH YÊN CHO NÔNG THÔN

I. KẾT QUẢ VÀ GIẢI PHÁP THỰC HIỆN TIÊU CHÍ AN NINH, TRẬT TỰ TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI

1. Một số kết quả nổi bật

Thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2010-2020, Bộ Công an đã triển khai, thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả các nhiệm vụ theo sự phân công của Ban Chỉ đạo Trung ương các Chương trình MTQG, ban hành Chỉ thị số 05/CT-BCA-V28 ngày 30/3/2011, Kế hoạch số 194/KH-BCA-V28 ngày 11/11/2010; Kế hoạch số 134/KH-BCA-V28 ngày 12/5/2016 và thành lập Ban chỉ đạo, Tổ giúp việc Ban Chỉ đạo về an ninh, trật tự nông thôn của Bộ Công an để chỉ đạo công an các đơn vị, địa phương triển khai thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2010-2020; ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện Tiêu chí an ninh, trật tự trong xây dựng NTM; tổ chức nhiều cuộc Hội thảo chuyên đề về công tác bảo đảm an ninh, trật tự trong xây dựng NTM. Bộ Công an cũng đã ban hành Chỉ thị số 06/CT-BCA-C41 ngày 20/10/2016 về tăng cường công tác phòng, chống tội phạm, đảm bảo trật tự xã hội ở địa bàn nông thôn, góp phần phục vụ xây dựng NTM và phát động phong trào thi đua *“Cả nước chung sức xây dựng NTM”* trong lực lượng Công an nhân dân.

Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2010-2020 triển khai thực hiện trong lực lượng Công an nhân dân đạt nhiều kết quả rất đáng khích lệ, điển hình là:

- Các cơ quan báo chí trong Công an nhân dân đăng tải nhiều tin, bài và dành nhiều thời lượng để tuyên truyền, giới thiệu nội dung Chương trình MTQG xây dựng NTM, trọng tâm là thực hiện Tiêu chí an ninh, trật tự xã hội được giữ vững trong Bộ Tiêu chí quốc gia về xây dựng NTM với chủ đề bảo đảm an ninh, trật tự ở địa bàn cơ sở trên các chuyên trang, chuyên mục, như: *“Trang chuyên đề an ninh, trật tự”*, *“An ninh và cuộc sống”*, *“Sống theo pháp luật, vì bình yên cuộc sống”*, *“Điều tra qua thư khán giả”*, *“An ninh với cuộc sống”*...; tuyên truyền về kết quả triển khai thực hiện các nội dung thuộc trách nhiệm của Bộ Công an trong thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2010-2020; gắn với công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, đảm bảo an ninh, trật tự với phong trào thi đua *“Cả nước chung sức xây dựng NTM”* và cuộc vận động *“Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”*. Tổ chức ký kết giao ước thực hiện phong trào thi đua *“Vì an ninh Tổ quốc”* gắn với thực hiện phong trào *“Cả nước chung sức xây dựng NTM”* giữa các đơn vị, địa phương trong các cụm thi đua; biên tập, in và phát hành bản tin tuyên truyền, hướng dẫn xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Chỉ đạo Công an các tỉnh: Hải Dương, Ninh Bình, Hà Nam, Quảng Ninh, Lạng Sơn, Điện Biên... tổ chức tuyên truyền và xây dựng điểm, nhân rộng Xã đạt tiêu chí an ninh, trật tự xã hội được giữ vững.

- Lực lượng Công an đã chủ động tham mưu cho cấp ủy, chính quyền giải quyết ổn định các vụ tranh chấp, khiếu kiện về đất đai ngay tại cơ sở, không để hình thành các điểm nóng, phức tạp về an ninh, trật tự; đấu tranh, ngăn chặn kịp thời các hoạt động chống phá của số phần tử xấu lợi dụng dân tộc, tôn giáo, tín ngưỡng để lôi kéo, kích động đồng bào gây rối an ninh, trật tự, truyền đạo trái pháp luật. Chú trọng công tác bảo vệ an ninh nội bộ, an ninh văn hóa - tư tưởng, an ninh kinh tế, an ninh thông tin và an ninh xã hội; phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể ở địa phương tuyên truyền, vận động Nhân dân nâng cao nhận thức về ý nghĩa, tầm quan trọng của việc thực hiện nội dung Tiêu chí “*Xã đạt chuẩn an toàn về an ninh, trật tự xã hội và đảm bảo bình yên*”. Tổ chức Hội nghị trao đổi kinh nghiệm của người có uy tín tiêu biểu trong phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở các khu vực trọng yếu (Tây Nguyên, Tây Bắc, Tây Nam Bộ); triển khai thực hiện Chỉ thị số 09/CT-BCA ngày 19/8/2014 của Bộ trưởng Bộ Công an về đẩy mạnh phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc vùng đồng bào các tôn giáo; Công an các địa phương đã chủ động xây dựng kế hoạch, phương án giải quyết kịp thời các mâu thuẫn, tranh chấp, khiếu kiện trong quá trình triển khai các dự án phát triển KTXH, giải phóng mặt bằng liên quan đến an ninh nông thôn, chú trọng công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân chấp hành đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, chính sách phát triển KTXH ở địa phương.

- Bộ Công an đã chỉ đạo Công an các địa phương mở các đợt cao điểm tấn công, trấn áp, truy nã tội phạm, xóa bỏ các tụ điểm phức tạp về an ninh, trật tự, vận động Nhân dân tích cực tham gia phát hiện, tố giác tội phạm, bài trừ tệ nạn xã hội, quản lý, cảm hóa, giáo dục người lầm lỗi tại địa bàn dân cư; tham gia giữ gìn trật tự an toàn giao thông, phòng chống cháy nổ, tạo sự chuyển biến rõ nét về trật tự an toàn xã hội trên địa bàn nông thôn, góp phần phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, xây dựng NTM. Tập trung giải quyết những loại tội phạm nổi cộm gây bức xúc trong dư luận xã hội, như: tội phạm và vi phạm pháp luật có liên quan đến hoạt động “*tín dụng đen*”, tội phạm xâm hại trẻ em, mua bán bào thai, cướp ngân hàng, tội phạm do đối tượng tâm thần ngáo đá gây án...; triệt xóa nhiều đường dây mua bán, vận chuyển ma túy với số lượng lớn; xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm trật tự, an toàn giao thông ở khu vực nông thôn.

- Phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc” khu vực nông thôn được đẩy mạnh, có bước phát triển mới với nhiều nội dung, hình thức phong phú, đa dạng, hiệu quả, khơi dậy sức mạnh, tiềm lực to lớn của Nhân dân trong công tác giữ gìn an ninh chính trị và phòng ngừa, tấn công, trấn áp tội phạm, tệ nạn xã hội. Xây dựng, nhân rộng nhiều mô hình tổ chức quần chúng làm nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự theo hướng tự phòng, tự quản, tự bảo vệ, tự hòa giải; có nhiều mô hình phát huy tác dụng, hiệu quả, góp phần làm giảm tội phạm, giữ vững ổn định tình hình an ninh, trật tự ở cơ sở, như: “*Tự quản về an ninh, trật tự*”, “*Nông dân với pháp luật*”, “*Xóm đạo bình yên*”, “*Dòng họ an toàn về an ninh, trật tự*”, “*Dòng tộc không có tội phạm và tệ nạn xã hội*”, “*Cụm liên kết an toàn về an ninh, trật tự khu vực giáp ranh*”, “*Xứ đạo bình yên - gia đình văn hóa*”, “*Xã, phường, thị trấn không có tệ nạn ma túy*”; “*Câu lạc bộ phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội*”... Gắn thực hiện phong trào toàn dân bảo vệ an

ninh Tổ quốc với phong trào thi đua “*Cả nước chung sức xây dựng NTM*” và cuộc vận động “*Toàn dân đoàn kết xây dựng NTM, đô thị văn minh*”, góp phần phát triển KTXH, nâng cao đời sống vật chất, văn hóa và tinh thần của Nhân dân, củng cố sự đoàn kết giữa các dân tộc, tôn giáo ngày càng vững chắc.

- Quan tâm chỉ đạo, hướng dẫn, củng cố, xây dựng lực lượng Công an xã trong sạch, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo đảm an ninh, trật tự khu vực nông thôn. Thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ cho Trưởng Công an xã, Phó trưởng Công an xã và Công an viên với nội dung phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và thực tiễn công tác bảo đảm an ninh, trật tự của Công an xã, qua đó giúp lực lượng Công an xã nắm vững kiến thức pháp luật, nghiệp vụ, kỹ năng xử lý tình huống, thực hiện có hiệu quả công tác bảo đảm an ninh, trật tự ở cơ sở. Triển khai thực hiện việc bố trí Công an chính quy đảm nhiệm chức danh Công an xã, để khắc phục những tồn tại, hạn chế của lực lượng Công an xã bán chuyên trách trong công tác bảo đảm an ninh, trật tự địa bàn nông thôn, góp phần thực hiện có hiệu quả Chương trình MTQG xây dựng NTM.

- Theo thống kê, đến hết năm 2020, cả nước có trên 2.150 mô hình tổ chức quần chúng làm công tác bảo vệ an ninh, trật tự đang hoạt động; có 61.158 Tổ an ninh nhân dân với 306.524 thành viên, 36.361 Tổ hòa giải với 174.524 thành viên, 92.623 Tổ tự quản với 358.021 thành viên, 31.392 Đội thanh niên xung kích, trong đó có nhiều mô hình phát huy tác dụng, hiệu quả giữ vững ổn định tình hình an ninh, trật tự ở cơ sở. Đã có 7.925 xã (95,9%) đạt tiêu chí về Quốc phòng và An ninh (tăng 2,2% so với năm 2015).

2. Một số tồn tại, hạn chế

- Việc kiểm tra, đôn đốc và hướng dẫn thực hiện tiêu chí an ninh, trật tự trong xây dựng NTM chưa được thường xuyên; một số địa phương thực hiện chưa đúng với Hướng dẫn của Bộ Công an về xác định xã đạt chuẩn an toàn về an ninh, trật tự xã hội và đảm bảo bình yên.

- Công tác tuyên truyền chủ trương, chính sách, pháp luật về an ninh, trật tự để nâng cao ý thức trách nhiệm và năng lực bảo vệ an ninh, trật tự ở địa bàn nông thôn chưa được chú trọng.

- Một số nơi chưa chú trọng đến công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, chưa gắn với phong trào thi đua “*Cả nước chung sức xây dựng NTM*” và cuộc vận động “*Toàn dân đoàn kết xây dựng NTM, đô thị văn minh*” nên kết quả còn hạn chế.

- Công tác phối hợp giữa lực lượng Công an với Mặt trận Tổ quốc và các ban, ngành, đoàn thể thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM có lúc còn chưa chủ động, chưa chặt chẽ, thiếu đồng bộ, thiếu sự kiểm tra, đôn đốc, hoạt động còn mang tính hình thức, hiệu quả còn thấp.

- Đời sống của một bộ phận Nhân dân, nhất là đồng bào dân tộc thiểu số, người dân ở vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới còn nhiều khó khăn, khoảng cách giàu nghèo, chênh lệch về thu nhập giữa các vùng miền, giữa đô thị và nông thôn có xu hướng gia

tăng; tình hình tội phạm và tệ nạn xã hội ở một số nơi còn diễn biến phức tạp, gây tâm lý lo ngại, bất an trong Nhân dân, ảnh hưởng đến kết quả công tác xây dựng NTM.

- Về cơ sở vật chất (nơi làm việc, trang bị phương tiện làm việc) đối với Công an xã chưa đáp ứng được so với yêu cầu hoạt động; chế độ, chính sách đối với Công an xã còn nhiều bất cập, chưa tương xứng với công việc bảo đảm an ninh, trật tự ở cơ sở, do vậy còn một bộ phận Công an xã ý thức trách nhiệm chưa cao.

II. NHỮNG NỘI DUNG TRỌNG TÂM TRONG CHƯƠNG TRÌNH NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG, HIỆU QUẢ THỰC HIỆN TIÊU CHÍ AN NINH TRẬT TỰ TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI GIAI ĐOẠN 2021-2025

Ngày 02/8/2022, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 926/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện tiêu chí an ninh trật tự trong xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025. Những nội dung trọng tâm như sau:

1. Quan điểm

- Việc thực hiện tiêu chí an ninh, trật tự trong xây dựng NTM phải huy động sức mạnh của cả hệ thống chính trị và toàn dân tham gia; có sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa lực lượng Công an với các ban, ngành, đoàn thể, trong đó Công an nhân dân là lực lượng nòng cốt.

- Việc thực hiện tiêu chí an ninh, trật tự trong xây dựng NTM góp phần phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội và củng cố tăng cường tiềm lực quốc phòng trong khu vực phòng thủ; thúc đẩy thực hiện có hiệu quả các tiêu chí khác trong Chương trình MTQG xây dựng NTM.

- Phải gắn việc thực hiện tiêu chí an ninh, trật tự trong xây dựng NTM với việc xây dựng chính quyền cơ sở trong sạch, vững mạnh; xây dựng lực lượng Công an xã, Dân quân tự vệ, Dân phòng, Bảo vệ cơ quan, doanh nghiệp trong sạch, vững mạnh.

- Nhiệm vụ và giải pháp thực hiện tiêu chí an ninh, trật tự trong xây dựng NTM phải phù hợp với đặc điểm từng vùng, miền, khu vực, lĩnh vực cụ thể.

2. Mục tiêu

a) Mục tiêu tổng quát

Đảm bảo giữ vững an ninh, trật tự, an toàn xã hội ở địa bàn nông thôn, tạo điều kiện cho người dân yên tâm lao động sản xuất, phát triển kinh tế, góp phần thực hiện tốt các mục tiêu chung về xây dựng NTM, nhằm nâng cao chất lượng đời sống, vật chất, tinh thần cho người dân.

b) Mục tiêu cụ thể

- Tập trung đấu tranh, ngăn chặn và đẩy lùi các loại tội phạm, tệ nạn xã hội bảo đảm an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội ở địa bàn nông thôn. Kiểm chế và kéo giảm các loại tội phạm, tệ nạn xã hội, tai nạn giao thông và vi phạm pháp luật khác về an ninh, trật tự so với năm trước, mỗi địa phương kéo giảm ít nhất 05% số vụ phạm tội về trật tự xã hội so với thống kê năm 2019 (khi chưa xảy ra dịch Covid-19).

- Đến hết năm 2025, có 99% số xã đạt chỉ tiêu 19.2 của tiêu chí số 19 về Quốc

phòng và An ninh trong Bộ tiêu chí quốc gia về xã NTM giai đoạn 2021-2025; 50% số xã đạt chỉ tiêu 19.2 của tiêu chí số 19 về Quốc phòng và An ninh trong Bộ tiêu chí quốc gia về xã NTM nâng cao theo hướng bền vững.

- Đến hết năm 2025, có ít nhất 60% đơn vị cấp huyện đạt chỉ tiêu 9.4 của tiêu chí số 9 về Hệ thống chính trị - An ninh trật tự - Hành chính công trong Bộ tiêu chí quốc gia về huyện NTM; 25% đơn vị cấp huyện đạt chỉ tiêu 9.1 của tiêu chí số 9 về An ninh, trật tự - Hành chính công trong Bộ tiêu chí quốc gia về huyện NTM nâng cao.

3. Nhiệm vụ và giải pháp

a) Hoàn thiện các văn bản pháp lý làm cơ sở cho việc thực hiện Chương trình

- Rà soát, nghiên cứu và ban hành văn bản hướng dẫn tiêu chí về an ninh, trật tự trong xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025.

- Rà soát, sửa đổi, bổ sung các văn bản về việc xác định xã trọng điểm, phức tạp về an ninh, trật tự phù hợp với tình hình thực tế.

b) Đổi mới nội dung, hình thức tuyên truyền, vận động Nhân dân tham gia bảo vệ an ninh, trật tự góp phần xây dựng NTM

- Tập trung tuyên truyền đầy đủ, kịp thời, chính xác chủ trương, chính sách, quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Nhà nước trong xây dựng NTM đến các cấp chính quyền cơ sở và mọi tầng lớp Nhân dân nhằm tạo sự chuyển biến tích cực từ nhận thức đến hành động trong thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM, để từ đó người dân tự nguyện, tự giác, tích cực tham gia bảo vệ an ninh, trật tự góp phần xây dựng NTM.

- Đổi mới nội dung tuyên truyền ngắn gọn, dễ hiểu, dễ vận dụng, phù hợp với từng đối tượng, từng vùng miền trong cả nước; hướng tới những nội dung sinh động, hấp dẫn, cập nhật kịp thời được những gương người tốt, việc tốt, những mô hình hoạt động thường xuyên, hiệu quả, điển hình tiên tiến tích cực tham gia công tác bảo đảm an ninh, trật tự ở địa bàn nông thôn; kết quả triển khai thực hiện tiêu chí an ninh, trật tự trong xây dựng NTM cũng như kết quả công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội ở địa bàn nông thôn của lực lượng Công an nhân dân.

- Đổi mới hình thức tuyên truyền thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, internet và các nền tảng mạng xã hội, trong đó tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin chú trọng chuyển hướng từ thông tin một chiều, định hướng từ trên xuống dưới sang thông tin hai chiều, tăng cường đối thoại, tương tác với Nhân dân, lắng nghe thông tin từ thực tiễn từ cơ sở để phản ánh chính thống, trung thực, định hướng dư luận xã hội trong đấu tranh phòng, chống có hiệu quả các luận điệu xuyên tạc, kích động của các thế lực thù địch về những thành quả trong xây dựng NTM.

- Lực lượng Công an phát huy vai trò nòng cốt, tích cực, chủ động phối hợp với các cơ quan, ban ngành, tổ chức, đoàn thể xã hội trong công tác tuyên truyền; lồng ghép nội dung tuyên truyền, vận động Nhân dân tham gia bảo vệ an ninh, trật tự góp phần xây dựng NTM gắn với thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an phải trở thành những cán bộ tuyên truyền để vận động Nhân dân tích cực tham gia bảo đảm an ninh, trật tự ở địa bàn nông thôn góp phần xây dựng NTM.

c) Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác bảo đảm an ninh chính trị ở địa bàn nông thôn

- Nâng cao hiệu quả thực hiện nội dung tiêu chí xã không có khiếu kiện đông người kéo dài trái pháp luật, như: Tập trung làm tốt công tác dự báo, nắm tình hình địa bàn, kịp thời phát hiện, ngăn chặn những dấu hiệu phức tạp, âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch lợi dụng các vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền, những vấn đề xã hội đang quan tâm để xuyên tạc, kích động biểu tình, gây rối, chống phá cách mạng, gây chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc, hoạt động bình thường của các cơ quan Nhà nước. Thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở, nhất là trong công tác thanh tra, kiểm tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, công tác tiếp công dân. Kiên quyết đấu tranh, xử lý nghiêm minh những đối tượng xâm phạm an ninh quốc gia, chống phá Đảng, Nhà nước, chống người thi hành công vụ để làm gương, răn đe. Lực lượng Công an chủ động tham mưu với cấp ủy, chính quyền cơ sở chỉ đạo, huy động cả hệ thống chính trị vào cuộc tập trung giải quyết dứt điểm các mâu thuẫn, tranh chấp, khiếu kiện theo đúng chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên cơ sở vận dụng linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với đặc điểm, tính chất từng vụ việc; làm tốt công tác vận động quần chúng, tranh thủ người có uy tín, thực hiện tiếp xúc, đối thoại với người dân, không để phát sinh, hình thành các “điểm nóng” gây bức xúc trong dư luận xã hội ngay từ cơ sở. Cùng cố lực lượng làm công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo có bản lĩnh chính trị vững vàng, tinh thông nghiệp vụ, đáp ứng nhiệm vụ trong công tác bảo đảm an ninh, trật tự ở địa bàn nông thôn.

- Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác đảm bảo an ninh kinh tế ở địa bàn nông thôn, rà soát những bất cập trong việc thực hiện cơ chế, chính sách liên quan nông nghiệp, nông dân, nông thôn; tiếp tục triển khai đồng bộ, có hiệu quả các mặt công tác nghiệp vụ cơ bản của lực lượng An ninh kinh tế; tổ chức tập huấn nghiệp vụ cho lực lượng An ninh kinh tế; nâng cao chất lượng công tác nắm tình hình, từ đó tham mưu cho Đảng, Nhà nước, các bộ, ngành và chính quyền địa phương giải quyết có hiệu quả những vấn đề phức tạp liên quan nông nghiệp, nông dân, nông thôn, không để hình thành “điểm nóng”, phức tạp về an ninh, trật tự; thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về đảm bảo an ninh kinh tế, làm tốt công tác phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật về kinh tế nhất là các hành vi tham nhũng, tiêu cực liên quan thực hiện các chương trình, dự án phát triển kinh tế ở địa phương, các vấn đề nhạy cảm liên quan đến đất đai, xây dựng cơ bản, quy hoạch và quản lý quy hoạch, môi trường, khai thác tài nguyên khoáng sản, vệ sinh an toàn thực phẩm, sản xuất và kinh doanh vật tư nông nghiệp.

d) Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác bảo đảm trật tự, an toàn xã hội ở địa bàn nông thôn

- Chủ động nắm chắc tình hình, diễn biến hoạt động tội phạm và tệ nạn xã hội tại địa bàn nông thôn theo đúng phân công, phân cấp. Kịp thời phát hiện nguyên nhân,

điều kiện phát sinh tội phạm, tệ nạn xã hội, những sơ hở thiếu sót trong công tác quản lý điều hành, tổ chức triển khai thực hiện các cơ chế, chính sách để chủ động tham mưu với cấp ủy, chính quyền có biện pháp kịp thời chấn chỉnh, khắc phục; đồng thời tổ chức các biện pháp phòng ngừa xã hội ở địa bàn nông thôn.

- Tăng cường công tác quản lý nhà nước về an ninh, trật tự trên các lĩnh vực đảm bảo trật tự, an toàn giao thông; phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; đăng ký, quản lý cư trú; quản lý ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện về an ninh, trật tự; vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ và pháo; chủ động phòng ngừa và đấu tranh với các đối tượng có hành vi vi phạm pháp luật, đảm bảo ổn định an ninh, trật tự trên địa bàn nông thôn.

- Tăng cường công tác quản lý địa bàn, quản lý đối tượng, kịp thời phát hiện những đối tượng có điều kiện, khả năng phạm tội hoặc đang có biểu hiện nghi vấn hoạt động phạm tội để có biện pháp quản lý, răn đe không để đối tượng thực hiện hành vi phạm tội. Vận động Nhân dân chấp hành pháp luật, tích cực tham gia phát hiện, tố giác tội phạm, tham gia quản lý, giáo dục người lầm lỗi tại địa bàn dân cư nông thôn.

- Tập trung mở các đợt cao điểm tấn công, trấn áp, đấu tranh có hiệu quả với các loại tội phạm hình sự, kinh tế, ma túy, môi trường ở địa bàn nông thôn. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động điều tra, xử lý tội phạm, chấp hành pháp luật, tuân thủ quy trình, quy định trong công tác tiếp nhận, giải quyết tố giác, tin báo tội phạm, kiến nghị khởi tố, công tác bắt, giam, giữ, điều tra, xử lý tội phạm, không để xảy ra oan, sai trong hoạt động điều tra.

đ) Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở địa bàn nông thôn

- Tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả các văn bản chỉ đạo của Đảng, Nhà nước và Bộ Công an về công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, trọng tâm là Kết luận số 44-KL/TW ngày 22/01/2019 của Ban Bí thư về việc tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 09-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trong tình hình mới”. Quan tâm xây dựng lực lượng chuyên trách và lực lượng nòng cốt xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc vững mạnh; đầu tư trang bị, đào tạo cho các lực lượng này đủ khả năng làm nòng cốt trong tham mưu, hướng dẫn, tổ chức thực hiện công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở địa bàn nông thôn, đặc biệt là địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc, vùng tôn giáo, miền núi.

- Đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự ở địa bàn nông thôn trong tình hình mới và phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh cụ thể của từng vùng, từng địa bàn, từng lĩnh vực cụ thể. Chú trọng công tác giáo dục chính trị tư tưởng, nâng cao trình độ về pháp luật, nghiệp vụ cho lực lượng chuyên trách làm công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, nhất là số cán bộ, chiến sĩ trực tiếp tham mưu, triển khai thực hiện tiêu chí an ninh, trật tự trong xây dựng NTM.

- Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xây dựng, nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến về bảo đảm an ninh, trật tự gắn với phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trong xây dựng NTM theo hướng “tự phòng, tự quản, tự bảo vệ, tự hòa giải” ngay từ cơ sở; lựa chọn, xây dựng, bồi dưỡng những người có uy tín, nhiệt tình, trách nhiệm, có sức khỏe để làm hạt nhân, nòng cốt cho công tác xây dựng mô hình, nhân điển hình tiên tiến. Nghiên cứu hoàn thiện cơ sở pháp lý của công tác xây dựng mô hình, bổ sung nhiệm vụ, nội dung hoạt động, kinh phí hỗ trợ cho hoạt động của mô hình; cơ chế lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp; chính sách đối với người dân bị thương, hy sinh, bị thiệt hại về tài sản trong khi tham gia đấu tranh phòng chống, tội phạm, phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ giữ gìn trật tự, an toàn xã hội.

- Định kỳ tiến hành sơ kết, tổng kết đánh giá kết quả công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc; kịp thời động viên, khen thưởng các cá nhân, tập thể có thành tích xuất sắc trong công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, nhất là trong công tác bảo vệ an ninh, trật tự góp phần xây dựng NTM.

e) Tiếp tục đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an xã chính quy đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới

- Tổ chức triển khai thực hiện nghiêm túc Nghị định số 42/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021 của Chính phủ quy định việc xây dựng Công an xã, thị trấn chính quy; chủ động nghiên cứu tham mưu, ban hành văn bản tạo hành lang pháp lý vững chắc trong tổ chức và hoạt động của Công an xã chính quy.

- Làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng, tăng cường chỉ đạo, hướng dẫn và kiểm tra việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của Công an xã chính quy, kịp thời chấn chỉnh, xử lý nghiêm minh các trường hợp sai phạm.

- Thường xuyên đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực, trình độ pháp luật, nghiệp vụ và kinh nghiệm thực tiễn, cũng như khả năng vận động Nhân dân tham gia phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc cho lực lượng Công an xã chính quy để đạt các tiêu chí, chỉ tiêu về an ninh trật tự theo Hướng dẫn số 06/HD-BCA-V05 ngày 29/3/2022 của Bộ Công an hướng dẫn thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu về an ninh, trật tự đối với xã NTM, xã NTM nâng cao, huyện NTM, huyện NTM nâng cao giai đoạn 2021-2025 và mục tiêu của Chương trình.

- Phát huy vai trò, trách nhiệm của Công an xã bán chuyên trách tiếp tục được sử dụng tham gia bảo đảm an ninh, trật tự ở cơ sở, làm nòng cốt trong phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc góp phần vào mục tiêu các xã đạt các tiêu chí, chỉ tiêu về an ninh, trật tự trong xây dựng NTM giai đoạn 2021 - 2025.

g) Tăng cường củng cố mối quan hệ phối hợp trong việc bảo đảm an ninh, trật tự ở địa bàn nông thôn

- Tăng cường mối quan hệ phối hợp giữa Công an xã với Dân quân tự vệ, Kiểm lâm trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ở cơ sở, bảo vệ môi trường sinh thái, bảo vệ và phòng, chống cháy rừng; trong đó, chú trọng chỉ đạo tăng cường mối quan hệ phối hợp giữa Công an xã chính quy và Dân quân tự vệ trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự an toàn xã hội,

đấu tranh phòng chống tội phạm và nhiệm vụ quốc phòng trên địa bàn xã.

- Tăng cường mối quan hệ phối hợp giữa các cơ quan tiến hành tố tụng, đảm bảo hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án nhanh chóng, chính xác tuân thủ luật pháp, phục vụ yêu cầu, nhiệm vụ đấu tranh phòng chống tội phạm, bảo đảm an ninh, trật tự ở địa bàn nông thôn, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị của địa phương trong xây dựng NTM.

- Phát huy vai trò nòng cốt của lực lượng Công an cơ sở trong công tác tham mưu với cấp ủy, chính quyền lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện nhằm huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân tham gia phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội; chủ động phối hợp với các cơ quan, ban ngành, tổ chức, đoàn thể xã hội xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc với thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương và gắn với thực hiện phong trào thi đua “Cả nước chung sức xây dựng NTM”, Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng NTM, đô thị văn minh” và các phong trào thi đua yêu nước khác.

- Chủ động tiến hành rà soát, đánh giá kết quả phối hợp trong công tác bảo đảm an ninh, trật tự ở địa bàn nông thôn giữa các lực lượng có liên quan; kịp thời điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện các chương trình, quy chế phối hợp phù hợp với thực tiễn, tạo cơ sở pháp lý để công tác phối hợp đạt hiệu quả.

4. Nguồn vốn thực hiện

- Kinh phí thực hiện Chương trình này bố trí từ nguồn ngân sách nhà nước thuộc Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025 và các nguồn vốn hợp pháp khác.

- Cơ chế tài chính thực hiện Chương trình thực hiện theo cơ chế tài chính của Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025 và các quy định của pháp luật hiện hành, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương được huy động các nguồn kinh phí hỗ trợ hợp pháp khác để triển khai.

III. CÁC GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CỘNG ĐỒNG THAM GIA GIỮ GÌN AN NINH, TRẬT TỰ VÀ ĐẢM BẢO CUỘC SỐNG BÌNH YÊN CHO NÔNG THÔN

Trong những năm qua, công tác xây dựng phong trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc nói chung và ở khu vực nông thôn nói riêng đã được cả hệ thống chính trị quan tâm chỉ đạo, tổ chức thực hiện, được đông đảo Nhân dân đồng tình, tích cực hưởng ứng, nên đã đạt được nhiều kết quả quan trọng. Công tác xây dựng phong trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc được lồng ghép với việc thực hiện các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước, các chương trình phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, đối ngoại ở từng địa phương.

Trong thời gian tới, trên địa bàn cả nước, tình hình an ninh, trật tự tiếp tục có nhiều diễn biến tiềm ẩn phức tạp, ảnh hưởng trực tiếp đến tình hình an ninh, chính trị, trật tự an toàn xã hội và chất lượng phong trào “*Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc*” tại các địa phương. Các thế lực thù địch tiếp tục lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo, sự suy giảm lòng tin của một bộ phận Nhân dân để tăng cường hoạt động chống phá, tấn

công, thâm nhập, tác động, chuyển hóa, thực hiện âm mưu “*diễn biến hòa bình*” nhằm xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa... Hoạt động của các loại tội phạm manh động và liều lĩnh hơn; phạm tội do nguyên nhân xã hội, mâu thuẫn trong nội bộ Nhân dân, mâu thuẫn gia đình diễn biến phức tạp. Tội phạm có yếu tố nước ngoài; lợi dụng công nghệ cao; núp bóng doanh nghiệp; tội phạm hình sự nguy hiểm; vận chuyển, buôn bán chất ma túy; lừa đảo qua mạng, “*tín dụng đen*”, cưỡng đoạt tài sản... gây bức xúc, lo lắng trong quần chúng Nhân dân.

Trước yêu cầu trong tình hình mới, phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc cần trở thành phong trào thi đua sôi nổi trong toàn hệ thống chính trị và mọi tầng lớp Nhân dân, là hạt nhân quan trọng để đoàn kết mọi tầng lớp Nhân dân giữ vững ổn định chính trị, đảm bảo trật tự an toàn xã hội, phục vụ đắc lực cho việc hoàn thành các nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức thành viên và lực lượng Công an tập trung thực hiện tốt một số giải pháp trọng tâm sau:

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức thành viên và Công an nhân dân Việt Nam giữ vững vai trò hạt nhân trong công tác tham mưu, phối hợp xây dựng phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”:

- Tập trung tham mưu cho các cấp ủy Đảng, đề xuất với chính quyền những giải pháp có trọng tâm, trọng điểm nhằm huy động sức mạnh của cả hệ thống chính trị với sức mạnh toàn dân trong triển khai thực hiện hiệu quả các văn bản chỉ đạo của Đảng, Chính phủ về xây dựng phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”; phòng ngừa, đấu tranh với các loại tội phạm; bảo vệ an ninh quốc gia, đảm bảo trật tự, an toàn xã hội.

- Nêu cao vai trò của đội ngũ cán bộ, đảng viên, hội viên, đoàn viên, trách nhiệm của người đứng đầu trong lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện phong trào. Kiên quyết đấu tranh, lên án với mọi hành vi bao che, dung túng, để lọt tội phạm, oan sai trong thi hành pháp luật.

- Phát động mỗi một địa phương có một sáng kiến, mỗi một đơn vị có một cách làm sáng tạo trong thực hiện phong trào, nhằm khích lệ, động viên Nhân dân tự giác, tích cực tham gia phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”, làm cơ sở cho thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội, giữ vững an ninh, quốc phòng, bảo đảm trật tự an toàn xã hội, củng cố vững chắc nền an ninh Nhân dân, thế trận an ninh Nhân dân tại mỗi địa phương.

Đổi mới nội dung, công tác tuyên truyền vận động Nhân dân thực hiện phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”:

- Tạo sự phối hợp đồng bộ giữa các cơ quan, đơn vị, mọi cấp, ngành, phát huy hiệu quả các kênh thông tin truyền thông trong tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện nội dung phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”, phù hợp với từng đối tượng, địa bàn, phong tục, tập quán, dân tộc, tôn giáo.

- Chú trọng các hình thức tuyên truyền trực quan, tuyên truyền đến từng người dân, hộ gia đình, cộng đồng dân cư nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm, tinh thần tự

giác chấp hành quy định của pháp luật, tham gia giữ gìn an ninh, trật tự, phòng ngừa với các loại tội phạm, tệ nạn xã hội; bảo đảm an toàn giao thông, trật tự đô thị, giữ gìn cảnh quan, môi trường, bài trừ các hủ tục lạc hậu, thực hiện nếp sống văn hoá trong cộng đồng.

- Tiếp tục đổi mới nội dung, hình thức tổ chức "Ngày hội toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc", "Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc" gắn với giáo dục truyền thống cách mạng, lòng tự hào dân tộc; củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, đoàn kết giữa các dân tộc, quy tụ sức mạnh của mỗi người dân, từng cộng đồng và toàn xã hội trong xây dựng phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc".

Nâng cao vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức thành viên và lực lượng Công an nhân dân trong xây dựng phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc":

- Tổ chức hiệu quả các phong trào thi đua, các cuộc vận động hướng đến nâng cao chất lượng đời sống tinh thần, vật chất cho Nhân dân; thực hiện công tác an sinh xã hội, trợ giúp khó khăn; hỗ trợ Nhân dân chuyển giao khoa học kỹ thuật, phát triển sản xuất, giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập nhằm thu hút đông đảo quần chúng Nhân dân tham gia các loại hình tổ chức của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội.

- Kịp thời phổ biến các phương thức, thủ đoạn hoạt động của các thế lực thù địch, các loại tội phạm, tệ nạn xã hội, nhất là hoạt động của tội phạm hình sự nguy hiểm, tội phạm về ma túy, mua bán người, lừa đảo chiếm đoạt tài sản của Nhân dân... gắn với đẩy mạnh công tác chuyển hóa địa bàn phức tạp về trật tự xã hội, củng cố nền an ninh Nhân dân vững chắc từ mỗi địa phương, cơ sở.

- Nâng cao chất lượng hoạt động hòa giải ở cơ sở, hòa giải thành công các mâu thuẫn trong nội bộ Nhân dân; vận động Nhân dân tham gia phòng ngừa, phát hiện, lên án, đấu tranh với các tụ điểm phức tạp về tội phạm, tệ nạn xã hội. Phân công, làm rõ trách nhiệm của từng tổ chức, gia đình, cộng đồng trong việc quản lý, giáo dục con em và người thân không vi phạm pháp luật; giúp đỡ, cảm hóa, giáo dục người vi phạm pháp luật tại cộng đồng dân cư.

Phát huy hiệu quả ý thức tự giác của Nhân dân trong thực hiện phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc":

- Tăng cường hoạt động đối thoại trực tiếp giữa cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên với Nhân dân; tổ chức hiệu quả các diễn đàn "Lắng nghe ý kiến nhân dân", "Nhân dân tố giác tội phạm"; "Mặt trận lắng nghe dân nói"; "Nói cho dân nghe và nghe dân nói"; "Ngày nghe dân nói"... để kịp thời nắm bắt dư luận xã hội, tiếp thu ý kiến và định hướng tư tưởng của quần chúng Nhân dân.

- Động viên và hỗ trợ Nhân dân tham gia phòng ngừa, phát hiện và lên án, tố giác các tụ điểm phức tạp về trật tự, an toàn xã hội, nhất là các tụ điểm tàng trữ, mua bán các chất ma túy, tụ điểm hoạt động theo kiểu xã hội đen, ổ nhóm tội phạm; tham gia đấu tranh, phản bác luận điệu xuyên tạc, âm mưu diễn biến hòa bình, bạo loạn lật đổ, kích động, lôi kéo, chia rẽ tình đoàn kết giữa các dân tộc, tôn giáo... của các thế lực

thù địch.

- Phát huy hiệu quả, vai trò của cá nhân tiêu biểu, người có uy tín ở cộng đồng dân cư, chức sắc, chức việc các tôn giáo làm nòng cốt trong phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở các địa phương. Phát huy các kết quả đạt được với tinh thần trách nhiệm, sáng tạo của mỗi địa phương, đơn vị thông qua những giải pháp thiết thực, phù hợp với sự đồng tình, hưởng ứng tích cực của mọi người dân, mỗi hộ gia đình và từng cộng đồng dân cư, phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc sẽ trở thành phong trào tự nguyện, tự giác của quần chúng Nhân dân, làm nòng cốt cho công tác giữ gìn an ninh, trật tự ở cơ sở.

Củng cố, duy trì và nhân rộng các mô hình tiêu biểu trong thực hiện phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc:

- Tăng cường công tác tập huấn, hướng dẫn, nâng cao nghiệp vụ và phân công đoàn viên, hội viên tham gia làm nòng cốt trong các mô hình bảo đảm an ninh, trật tự trong phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở các địa bàn cơ sở, tại các thôn, xóm, tổ dân phố, khu dân cư.

- Thường xuyên làm tốt công tác khảo sát, kiểm tra, đánh giá chất lượng hoạt động đối với các mô hình. Xây dựng quy chế phối hợp trong việc đánh giá, tự đánh giá và phân loại hoạt động mô hình; chú trọng các hình thức sơ kết, tổng kết, biểu dương, khen thưởng; phổ biến nhân rộng các mô hình hoạt động tiêu biểu phù hợp với đặc điểm, tình hình của các đơn vị, địa phương.

- Khuyến khích, động viên, hỗ trợ và lôi cuốn mọi tầng lớp Nhân dân tham gia các hình thức tự quản về an ninh, trật tự. Tổng kết, đánh giá và nhân rộng mô hình của các cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp trong giúp đỡ người vi phạm pháp luật tái hòa nhập cộng đồng./.